

Den gode faring giver færre dødfødte pattegrise

Justering af foderstyrken og overvågning af faringer betyder mere end, hvornår foderet tildes. Øget overlevelse kan ses direkte på den økonomiske bundlinje.

Af Thomas Bruun

Antallet af dødfødte grise bidrager til cirka halvdelen af den totale pattegrisedødelighed.

Derfor vil en indsats for at reducere dødfødte bidrage til branchens mål om en højere pattegriseoverlevelse.

Samtidig vil en reduktion af dødfødte grise bidrage direkte til bundlinjen i form af flere fravænnede grise per årssø.

Reduceres andelen af dødfødte grise med 0,3, 0,6 eller 0,9 grise per kuld, vil der opnås et øget antal fravænnede grise per årssø i størrelsesordenen henholdsvis 0,62, 1,24 og 1,86 grise per årssø.

Her er der forudsat en pattegriseoverlevelse på 90 procent. Med en gennemsnitlig pris på en syv kilos gris i de seneste fem år på 250 kroner, bidrager reduktionen i dødfødte grise med henholdsvis 155 kroner, 311 kroner og 466 kroner per årssø.

En del af dette bundlinjeresultat skal selvfølgelig investeres for at reducere andelen af dødfødte grise.

Overvågning

Ekstra overvågning af faringerne er et vigtigt indsatsområde, og i tre besætninger har afprøvninger gennemført af Seges Innovation vist, at andelen af dødfødte kunne reduceres med 24,1 procent, 25,4 procent og 39,4 procent (sidstnævnte illustreret i figur 1).

I alle tre besætninger blev der investeret 30 timer per uge fordelt på strategisk faringsovervågning på de tre

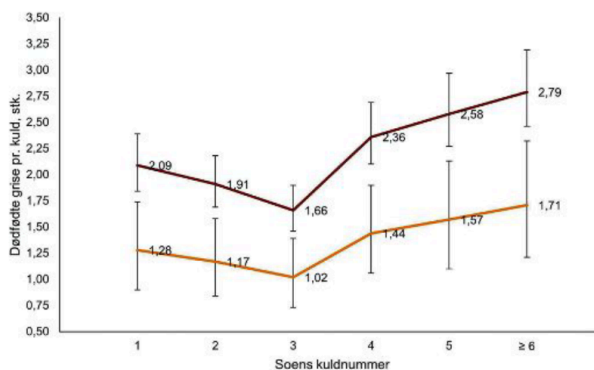

Fig. 1. Dødfødte grise per kuld og kuldnummer ved strategisk faringsovervågning i normal arbejdstid samt fra kl. 20-06 på ugens tre største faringsdage (gul) sammenlignet med uger med overvågning i normal arbejdstid samt aftenrunde kl. 19.00 (brun).

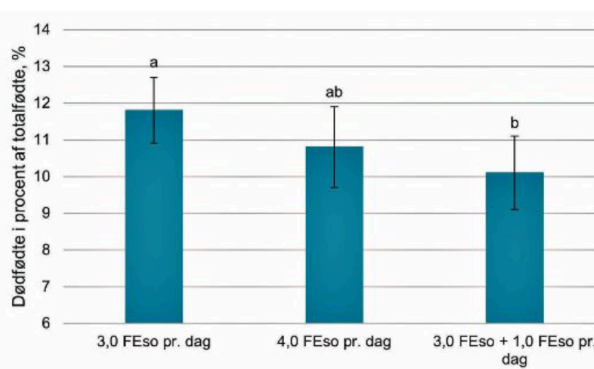

Fig. 2. Effekt af øget foderstyrke i de sidste 3-5 døgn før faring på andelen af dødfødte grise hos 3.-7. kuldssøer. I gruppen længst til højre bestod den ene foderenhed af et fodertilskud baseret på hovedsagelig hvede, roepiller og havreskalmel, som reducerer det daglige proteinindtag før faring.

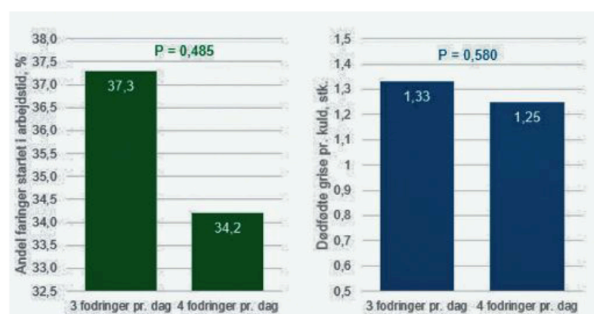

Fig. 3. Ingen væsentlige forskelle opnået ved fire daglige fodringer (kl. 03.30 + 09.30 + 13.30 + 20.00) frem for tre daglige fodringer (kl. 00.00 + 06.00 + 12.00).

store faringsdøgn, så kun omkring fem timer per døgn var uden faringsovervågning.

Blot det at skemalægge faringstilsynet inden for normal arbejdstid kan reducere andelen af dødfødte.

Alle faringer skal tilses hver halve time, og hvis ikke der er født en gris i den sidste halve time, så gives fødselshjælp.

Brug af Cloudfarms APP til dette gør det til en fast del af de daglige opgaver, og det letter overblikket.

Foderstyrke

En højere foderstyrke er også et væsentligt redskab for at optimere faringsprocessen.

Faringen er en langstrakt og energikrævende proces, og 4,0 FEs frem for 3,0 FEs per dag i de sidste tre til fem døgn før faringen kan reducere andelen af dødfødte grise.

Det gælder specielt, hvis den ekstra foderenhed består af et proteinfattigt fodertilskud baseret på for eksempel hvede, roepiller, havreskalmel og med en vitamin- og mineralisering som sofoder, så det 1:1 kan erstatte en foderenhed (figur 2).

Fodringstidspunkter

Der er undersøgt i en afprøvning, om en ændret placering af fodringerne før faring samt en ekstra fodring per døgn kunne reducere andelen af dødfødte.

Med samme foderstyrke (3,7 FEs per dag) måtte vi konstatere, at hverken fodringstidspunktet eller antal fodringer påvirkede, hvornår søerne begyndte at fare, eller om disse fik færre dødfød-

te sammenlignet med søer, der blev fodret tre gange per døgn (figur 3).

Hele bagtanken ved den ekstra fodring og ændring af fodertidspunkterne var at udnytte, at søer, der påbegynder faringen kort efter en fodring, vil få kortere faringer og vil få mere af den samlede farings-tid inden for normal arbejds-tid – men sådan ville søerne det ikke.

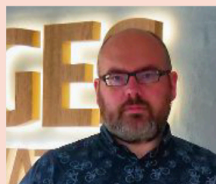
Faringerne er i mange be-sætninger relativt jævnt for-delt over døgnet, men dataop-gørelsen fra afprøvningen af strategisk faringsovervågning peger på, at efter kort tids ro i stalden påbegynder flere søer faringen.

I praksis er det derfor en god idé at koncentrere stø-jende aktiviteter i den sek-tion, søerne farer i, i faste tids-rum, så flere søer lokkes til at

Færre dødfødte:

- Høj foderstyrke (3,7-4,0 FEso per dag) i de sidste 3-5 døgn før faring.
- Øget brug af redbygningmateriale i form af for eksempel halm.
- Fokus på faringstilsyn hver halve time inden for normal arbejdstid.
- Strategisk faringsovervågning, for eksempel forskudt arbejdstid eller aften-/nattevagt i de store farings-døgn.

Eksperten

Thomas Bruun,
chefkonsulent, Seges
Innovation.

Faringsovervågning hver halve time og høj foderstyrke (3,7-4,0 FEso per dag) i de sidste 3-5 dage før faring er vejen til den optimale faring.
Foto: Seges

påbegynde faringerne, når der igen er ro i sektionen.

Hvis det kan bidrage til en bedre faringsovervågning og færre dødfødte, så få det af-prøvet.

Det kan kræve en revur-dering af arbejdsopgavernes placering samt, hvor mange hænder der skal til, men tag en snak med din dyrlæge eller rådgiver om dette.

I øvrigt er det optimalt, at den, der skal gennemføre fa-

ringsovervågning hver halve time, ikke er den samme, som har ansvaret for for eksempel kuldudjævning og ammesø-er, da disse medarbejdere of-test har for travlt med rutinerne til at kunne løsrive sig hver halve time.

Det løbende overblik over udviklingen i dødfødte grise per kuld fås ved brug af ana-lyserne i dit managementsoft-ware eller ved at benytte dig af Seges InSight.

Også Praktikanter

LANDBRUGETS JOBSERVICE

Ring og hør mere om mulighederne!

LANDBRUGETS JOBSERVICE

Stilledalsvej 3 · Haagerup · 5600 Faaborg

Tlf. +45 62 80 00 91

Peder Top: Mobil +45 30 27 91 91

pt@lajo.dk

www.landbrugetsjobservice.dk

